

Zeeuwse scholen zien het licht

Zo'n honderd vestigingen van scholen en bibliotheken in Zeeland hebben gezamenlijk een glasvezelnetwerk aanbesteed om te kunnen besparen op beheer en telefonie en tegelijk onderwijsinhoudelijke vernieuwing door te voeren. De Europese Unie, de provincie Zeeland en het ministerie van VWS via SurfNet en Kennisnet/ICT op school steunden het project met in totaal 2 miljoen euro.

Het Zeeuws Initiatief Educatief Netwerk (ZIEN) is het eerste waarbij het onderwijsveld op zo'n grote schaal via vraagbundeling in hun communicatiebehoefte voorziet. In totaal gaat het om zo'n honderd vestigingen. Frans Peeters, ICT-coördinator van het St. Willibrordcollege in Goes en een van de aanjagers van het ZIEN-project zegt dat het nut van de verbindingen zich vooraf het duidelijkst laat becijferen bij het beheer. "Door servers en applicaties centraal te beheren en samen telefonie in te kopen, kun je de besparing snel uitrekenen. Het effect op onderwijskundige verandering is lastiger te duiden, maar we werken daarvoor wel ideeën uit."

Lesmateriaal

Onderdeel van die plannen is de ontwikkeling van 'learning objects', brokjes gemetadateerd lesmateriaal als foto's, videobeelden, themamateriaal. Leerkrachten kunnen daarmee gemakkelijk zelf lessen in elkaar zetten of scholieren kunnen zich alleen of in kleine groepjes in een onderwerp verdiepen. Dit materiaal, dat deels door de leerkrachten zelf wordt ontwikkeld, komt in digitale bibliotheken die door alle aangesloten scholen kunnen worden benaderd. Ook wil ZIEN gebruik maken van Teleblik.nl, de verzameling gedigitaliseerde journaals van ondermeer NOS en Polygoon. Verder lijkt het aanlokkelijk schooltelevisieuitzendingen te kunnen zien wanneer dat de leerkracht het beste uitkomt

Daarnaast komt er een digitale marktplaats waar dienstverleners hun aanbod kunnen doen. Half mei organiseert ZIEN een middag waar commerciële partijen kunnen laten zien wat zij op deze portal zouden kunnen inbrengen.

Glasvezel

ZIEN heeft zijn oorsprong in 2003 toen duidelijk werd dat nl.tree, de organisatie van kabelexploitanten, het praktische monopolie op de levering van internetverbindingen aan scholen zou verliezen. KPN

'Bij ZIEN ontmoette ik voor het eerst ICT-coördinatoren van andere scholen'

probeerde vervolgens met een gratis aanbod de ontluikende markt volledig naar zich toe te trekken. Veel scholen zagen echter ook op eens het voordeel van een gezamenlijke aansluiting op een glasvezelnetwerk. Peeters: "Hier in Goes hebben we Protestante, Katholieke, Gereformeerde en Openbare scholen die met ieder een eigen programma altijd erg op zichzelf ge-

richt waren. Op de eerste bijeenkomst van ZIEN was het ook de eerste keer dat ik eens ICT-coördinatoren van die andere scholen ontmoette." Volgens Peeters school ook een probleem in de variatie in tempo van het proces bij verschillende schooltypen. "Voor ROC's was de keuze snel gemaakt. Maar vooral het basisonderwijs, waar ICT nog vaak een ondergeschikte rol speelt, verliep dat proces veel moeizamer. Uiteindelijk doen er dertig mee."

Subsidie

Een aansluiting op het zeer uitgebreide glasvezelnetwerk van ZeelandNet, een dochteronderneming van energieleverancier Delta, bleek echter te duur. In de periode daarna is geprobeerd subsidie te krijgen. Vooral de provincie heeft zich ingezet en uit de Europese subsidiepot die was toegekend voor het project Innovatieve Acties Zeeland, kon ZIEN over enkele eurotonnen beschikken. Half december vorig jaar volgde de toekenning van de subsidie van 1 miljoen euro uit het 'Samen snel op glas'-initiatief van het ministerie van Onderwijs (OCW). Vervolgens moest er een officiële aanbestedingsprocedure worden gestart. "Zo'n procedure moet je niet zelf willen doen", zegt Peeters. "We hebben daar een gespecialiseerd bureau bij ingeschakeld die tot en met de oplevering het projectmanagement doen." Uiteindelijk kwam toch ZeelandNet als winnaar uit de procedure, onder meer omdat het bedrijf door het uitgebreide glasvezelnetwerk door Zeeland, het snelst de aansluitingen kon maken. Het was van belang

Testen

Het St. Willibrordcollege gaat de week voor de officiële oplevering de verbindingen flink uittesten. Op 7 april organiseert de school een lesmarathon, waarbij honderd leerlingen zich voor een goed doel in Kenia, laten sponsoren 24 uur lang lessen te volgen in wat aparte vakken zoals schaken. Ook is er gelegenheid online games te spelen. De lokale omroep wil het netwerk gebruiken voor een doorsturen van videomateriaal waarmee de gebeurtenissen op de school live op tv zijn te zien.

Scholen gaan samen op glasvezel

In Zeeland activeren een groot aantal scholen en alle 35 bibliotheken half april hun aansluiting op het gezamenlijk aanbesteed glasvezelnetwerk.

De in totaal honderd aansluitingen op een gemeenschappelijk aanbesteed glasvezelnetwerk is niet het eerste, maar wel het grootste project in het 'Samen snel op glas'-initiatief van SurfNet en Kennisnet/ICT op school. Een groep scholen in Deventer ging onlangs de Zeeuwen voor, maar die groep kon voortborduren op een vraagbundelingsinitiatief dat de gemeente al enkele jaren heeft lopen.

In het 'Samen snel op glas'-initiatief hebben de regio's Zeeland, Zuid-Limburg en de Veenkoloniën op de grens van Groningen en Drenthe ieder 1 miljoen euro subsidie gekregen. Drie kleinschaliger stedelijke initiatieven in Deventer, Tilburg en Leiden kregen ieder drie ton om de onderwijsinstellingen met een eigen hoogwaardige verbinding aan te sluiten op elkaars netwerken en op internet. Voorwaarde voor de subsidieregeling was wel dat deelnemers zelf

een bedrag in het project stopten dat minstens zo hoog was als de subsidie. Verder moesten er naast de onderwijsinstellingen ook andere publieke organisaties deelnemen en moesten er aantoonbare ideeën zijn om de ruime capaciteit die het netwerk biedt zinvol te gebruiken.

Walter van Dijk, projectleider van 'Samen snel op glas', verwacht dat in het derde kwartaal ook de initiatieven in Limburg, het Noordoosten en Tilburg tot activering van de aansluitingen komen. "Leiden doet mee in een ingewikkelder constructie waardoor de oplevering pas in het vierde kwartaal wordt verwacht."

Van Dijk is niet bang dat alleen een beperkt aantal scholen – tot de subsidie is verbruikt – profijt kunnen hebben van de breedbandfaciliteiten. "Het doel is deze 500 tot 600 scholen een voortrekkersrol te geven zodat de markt zich kan ontwikkelen. We verwachten dat dit door de schaalvergroting binnen één tot twee jaar binnen het bereik van alle scholen komt."

» **pagina 7: Zeeuwse ...**